

Vergaderjaar 1988–1989

21 195

Algemene regels ter verzekering van de beveiliging door waterkeringen tegen overstromingen door het buitenwater en regeling van enkele daarmee verband houdende aangelegenheden (Wet op de waterkering)

Nr. 1

KONINKLIJKE BOODSCHAP

Aan de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Wij bieden U hiernevens ter overweging aan een voorstel van Wet houdende algemene regels ter verzekering van de beveiliging door waterkeringen tegen overstroming door het buitenwater en regeling van enkele daarmee verband houdende aangelegenheden (Wet op de waterkering).

De toelichtende memorie (en bijlagen), die het Wetsvoorstel vergezelt, bevat de gronden waarop het rust

En hiermede bevelen Wij U in Godes heilige bescherming.

's-Gravenhage, 23 juni 1989

Beatrix

Nr. 2

VOORSTEL VAN WET

Alzo Wij in overweging genomen hebben, dat de beveiliging tegen overstroming door het buitenwater – in het bijzonder bij hoge stormvloed, bij hoog opperwater van de grote rivieren, bij hoog water van het IJsselmeer of bij een combinatie daarvan – een wezenlijk vereiste is voor de bewoonbaarheid van ons land;

dat het gewenst is enkele algemene regels te stellen omtrent de mate van beveiliging die door waterkeringen moet zijn gewaarborgd;

dat de verlening van financiële bijdragen door het Rijk in de kosten van beheer en onderhoud van die waterkeringen aan wettelijke regels dient te zijn onderworpen.

Zo is het, dat Wij, de Raad van State gehoord en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedgevinden en verstaan bij deze:

Artikel 1

In het gestelde bij of krachtens deze wet wordt verstaan onder:

«Onze Minister»: Onze Minister van Verkeer en Waterstaat;

«dijkkring»: een gebied dat door een stelsel van waterkeringen beveiligd moet zijn tegen overstroming, in het bijzonder bij hoge stormvloed, bij

S–RO
S–VV

hoog opperwater van een van de grote rivieren, bij hoog water van het IJsselmeer of bij een combinatie daarvan;

«primaire waterkering»: een waterkering, die beveiliging biedt tegen overstroming doordat deze ofwel behoort tot het stelsel dat een dijkkring – al dan niet met hoge gronden – omsluit, ofwel vóór een dijkkring is gelegen;

«buitenwater»: het oppervlaktewater waarvan de waterstand direct invloed ondergaat bij hoge stormvloed, bij hoog opperwater van een van de grote rivieren, bij hoog water van het IJsselmeer of bij een combinatie daarvan;

«beheerder»: de overheid waarbij de primaire waterkering in beheer is.

Artikel 2

1. Deze wet is van toepassing op de dijkringen en de primaire waterkeringen welke staan aangegeven op een als bijlage I bij deze wet behorende landkaart.

2. De in het eerste lid bedoelde bijlage kan worden gewijzigd bij algemene maatregel van bestuur op voordracht van Onze Minister, gehoord de voor de betreffende dijkringen en primaire waterkeringen bevoegde colleges van gedeputeerde staten en beheerders.

3. Een algemene maatregel van bestuur, als bedoeld in het tweede lid, treedt niet eerder in werking dan drie maanden na de datum waarop deze de Tweede Kamer der Staten Generaal is toegezonden.

Artikel 3

1. Op een bij deze wet behorende bijlage II is voor elke dijkkring de veiligheidsnorm aangegeven als gemiddelde overschrijdingskans – per jaar – van de hoogste hoogwaterstand waarop de tot directe kering van het buitenwater bestemde primaire waterkering moet zijn berekend, mede gelet op overige het waterkerend vermogen bepalende factoren.

2. In overeenstemming met en ter vervanging van de overschrijdingskans in de zin van het eerste lid, wordt bij algemene maatregel van bestuur voor iedere dijkkring de veiligheidsnorm nader aangegeven als de gemiddelde kans – per jaar – op een overstroming door het bezwijken van een primaire waterkering.

3. Primaire waterkeringen, niet bestemd tot directe kering van het buitenwater, moeten, zolang voor de dijkkring waartoe zij behoren geen veiligheidsnorm krachtens het tweede lid is vastgesteld, tenminste gelijke veiligheid bieden als op de datum van inwerkingtreding van deze wet.

4. Artikel 2, tweede en derde lid, is van overeenkomstige toepassing op de wijziging van de in het eerste lid bedoelde bijlage en op de vaststelling of wijziging van de in het tweede lid bedoelde algemene maatregel van bestuur.

Artikel 4

1. Bij ministeriële regeling wordt voor daarbij aan te geven plaatsen vastgesteld van welke relatie tussen hoogwaterstanden en overschrijdingskans daarvan de beheerder van de betreffende primaire waterkering moet uitgaan bij de bepaling van het waterkerend vermogen daarvan. Bij die vaststelling kunnen tevens waarden worden vastgesteld van andere zodanige factoren.

2. De in het eerste lid bedoelde vaststelling geschiedt telkens voor vijf jaren, voor de eerste maal binnen één jaar na de datum van inwerkingtreding van deze wet.

Artikel 5

1. Onze Minister draagt zorg voor de totstandkoming en verkrijgbaarstelling van technische leidraden voor het ontwerp, het beheer en het onderhoud van primaire waterkeringen en voor de beoordeling van de veiligheid daarvan. Deze strekken degenen die met het beheer onderscheidenlijk het toezicht zijn belast tot aanbeveling.

2. Onze Minister kan de vervulling van de in het eerste lid omschreven taak bij in de Staatscourant bekend te maken besluit opdragen aan een door hem ingestelde technische adviescommissie voor de waterkeringen.

3. De verkrijgbaarstelling van leidraden als bedoeld in het eerste lid, wordt bekendgemaakt in de Staatscourant.

Artikel 6

1. Gedeputeerde staten hebben het toezicht op alle primaire waterkeringen in hun provincie.

2. De aanleg van een nieuwe primaire waterkering geschiedt niet dan nadat het door de beheerder vastgestelde ontwerp van het werk, met toelichting, door gedeputeerde staten is goedgekeurd.

3. Het tweede lid is eveneens van toepassing op wijzigingen in richting, vorm, afmeting of constructie van bestaande primaire waterkeringen, met uitzondering van die wijzigingen waarvoor voor derden een vergunning is vereist van de beheerder ingevolge een wet, een algemene maatregel van bestuur of een verordening van een waterschap.

4. Indien gedeputeerde staten hun beslissing omtrent de goedkeuring niet hebben genomen binnen drie maanden nadat de beheerder deze ter goedkeuring heeft verzonden, wordt de goedkeuring geacht te zijn geweigerd. Gedeputeerde staten kunnen hun beslissing eenmaal voor ten hoogste drie maanden verdagen.

5. Tegen een besluit van gedeputeerde staten inzake de goedkeuring staat voor belanghebbenden binnen een maand na de verzending beroep open op de Kroon.

Artikel 7

1. Iedere vijf jaren brengt de beheerder, in het bijzonder vanwege de zorg die op hem rust voor de handhaving van de veiligheidsnorm in de zin van artikel 3, verslag uit aan gedeputeerde staten over de algemene waterstaatkundige toestand van de primaire waterkering. Gedeputeerde staten brengen over dezelfde periode verslag uit aan Onze Minister over elk van de dijkringen in hun gebied.

2. De in het eerste lid bedoelde verslagen bevatten een beoordeling van de veiligheid. Die beoordeling geschiedt onder meer in het licht van de ingevolge artikel 3, eerste of tweede lid, vastgestelde veiligheidsnorm, de ingevolge artikel 4, eerste lid, vastgestelde factoren, de in artikel 5, eerste lid, bedoelde technische leidraden en de in artikel 12, onder b, bedoelde legger.

3. Indien de beoordeling van de veiligheid daartoe aanleiding geeft, bevat het verslag van gedeputeerde staten een omschrijving van de voorzieningen die zij – op een daarbij aan te geven termijn – nodig achten.

4. Gedeputeerde staten zenden hun verslag de eerste maal toe vóór het daartoe door Onze Minister voor de desbetreffende dijkkring of dijkringen vastgestelde tijdstip, dat niet eerder wordt gesteld dan twee jaar na de datum van inwerkingtreding van deze wet.

Artikel 8

1. Door en op kosten van het Rijk worden tot het voorkomen of tegengaan van een landwaartse verplaatsing van de kustlijn de werken uitgevoerd die naar het oordeel van Onze Minister noodzakelijk zijn vanwege de ingevolge deze wet te handhaven veiligheidsnorm. Onze Minister stelt de noodzaak, de plaats en het doel van de werken, alsmede de termijn van uitvoering vast bij in de Staatscourant bekend te maken beschikking.

2. Het eerste lid is van overeenkomstige toepassing ten aanzien van werken waarvan naar het oordeel van Onze Minister de uitvoering anderszins door het algemeen belang wordt gevorderd.

3. Voor de toepassing van dit artikel wordt onder kustlijn verstaan de gemiddelde laagwaterlijn. Deze is aangegeven op de door Onze Minister kosteloos verkrijgbaar gestelde peilkaart die telkens na vijf jaren wordt herzien. De verkrijgbaarstelling wordt bekendgemaakt in de Staatscourant.

4. Onze Minister geeft toepassing aan het eerste en het tweede lid uit eigen beweging dan wel op een hem schriftelijk gedaan verzoek van de beheerder of van gedeputeerde staten. Dit geschiedt niet dan nadat het desbetreffend voornemen of verlangen is behandeld in een overlegorgaan, dat bestaat uit vertegenwoordigers van de provincie, de beheerders en het rijk en dat in ieder der provincies Friesland, Noord-Holland, Zuid-Holland en Zeeland door gedeputeerde staten wordt ingesteld.

5. Indien op een ingevolge het vierde lid gedaan verzoek niet binnen zes maanden na de verzending daarvan door Onze Minister is beslist, wordt de vaststelling geacht te zijn geweigerd.

6. Van de beslissing van Onze Minister staat voor de beheerder en voor gedeputeerde staten binnen dertig dagen na de verzending daarvan beroep open op de Kroon.

Artikel 9

1. De beheerder van een primaire waterkering wordt door Onze Minister ten laste van het Rijk jaarlijks op aanvraag een bijdrage verleend van 20% van de op jaarbasis berekende kosten van beheer en onderhoud.

2. Onze Minister kan nadere regels stellen omtrent de wijze van aanvraag, berekening, bevoorschotting en betaling van de bijdrage en omtrent de contrôle op de berekening van de aangevraagde bijdrage daarvan.

Artikel 10

Tot de in artikel 9 bedoelde kosten van beheer en onderhoud worden gerekend:

- a. de kosten van eigen personeel en materieel, voorzover direct werkzaam bij dat beheer en onderhoud, met inbegrip van de voorbereiding en uitvoering van werken;
- b. de algemene kosten van bestuur, dan wel, indien de beheerder ook met andere taken dan de zorg voor de primaire waterkering is belast, een evenredig gedeelte van die kosten;
- c. de kosten van aan derden opgedragen onderzoeken ten behoeve van de uitvoering van werken;
- d. de kosten voortvloeiende uit de verwerving van het eigendoms- of gebruiksrecht van de voor de uitvoering van werken benodigde gronden;
- e. de kosten voortvloeiende uit de voor de uitvoering van de werken gesloten overeenkomsten van aanneming en uit overeenkomsten tot levering van benodigde materialen;

- f. de kosten tot vergoeding van door de uitvoering der werken ontstane schade waartoe de aanvrager is gehouden;
- g. de kosten van rente en afschrijving van kapitaalswerken.

Artikel 11

1. Aan de beheerder van een tot directe kering van het buitenwater bestemde primaire waterkering, die gehouden is tot het uitvoeren van nieuwe of versterkingswerken om daarmee voor de eerste maal te voldoen aan de veiligheidsnorm in de zin van artikel 3, wordt, tenzij het werken betreft in de zin van artikel 1 onder II van de Deltawet (Stb. 1958, 246), door Onze Minister ten laste van het Rijk op aanvraag een bijdrage verleend van 80% van de directe kosten van uitvoering, voor zover Onze Minister heeft ingestemd met het ontwerp van die werken.

Aan die beheerder kunnen daartoe voorschotten uit 's Rijks kas ter beschikking worden gesteld.

2. Het eerste lid is van overeenkomstige toepassing op primaire waterkeringen die de scheiding vormen tussen twee dijkringen waarvoor niet eenzelfde veiligheidsnorm geldt.

3. Tot de in het eerste lid bedoelde directe kosten worden gerekend de in artikel 10, onder c tot en met f omschreven kosten.

Artikel 12

De beheerder draagt zorg voor de vaststelling van:

- a. een overzichtskaart waarop de ligging van de primaire waterkering staat aangegeven;
- b. een legger waarin is omschreven waaraan die waterkering moet voldoen naar richting, vorm, afmeting en constructie;
- c. een technisch beheersregister waarin de voor het behoud van het waterkerend vermogen kenmerkende gegevens van de constructie en de feitelijke toestand nader zijn omschreven.

Artikel 13

1. Provinciale staten der provincie waarin een of meer dijkringen zijn gelegen stellen met betrekking tot het onderwerp van deze wet een verordening vast, waarin in elk geval de in artikel 12 omschreven verplichting van de beheerder – en de termijn waarop daaraan moet zijn voldaan – nader worden geregeld.

2. Voor een dijkkring die in meer dan één provincie is gelegen wordt de in het eerste lid bedoelde verordening vastgesteld bij gemeenschappelijk besluit van provinciale staten van de betreffende provincies.

Artikel 14

1. In het belang van het tijdig nemen van maatregelen bij hoog water dat gevaar voor een tot directe kering van het buitenwater bestemde primaire waterkering kan opleveren, draagt Onze Minister zorg dat:

- a. informatie beschikbaar is over de verwachte afwijkingen van de daartoe door Onze Minister gepubliceerde hoogwaterstanden;
- b. waarschuwingen en verdere inlichtingen worden verschaft aan de beheerders van primaire waterkeringen en colleges van gedeputeerde staten die het betreft, zodra te verwachten is dat bij hoge stormvloed, hoog opperwater van een van de grote rivieren, hoog water van het IJsselmeer – of tengevolge van een combinatie daarvan – de hoogwaterstand het alarmeringspeil overschrijdt.

2. Alarmeringspeilen, als bedoeld in het eerste lid, onderdeel b,

worden door Onze Minister telkens voor vijf jaren vastgesteld bij in de Staatscourant bekend te maken besluit.

Artikel 15

1. De beheerder van een tot directe kering van het buitenwater bestemde primaire waterkering houdt oefeningen waarbij de inzetbaarheid van personeel en materieel wordt beproefd als gold het een toestand van plotseling optredend gevaar voor die waterkering.

2. Gedeputeerde staten kunnen een beheerder opdragen oefeningen als bedoeld in het eerste lid te houden, indien deze naar hun oordeel in onvoldoende mate worden gehouden. Op diezelfde grond kan Onze Minister gedeputeerde staten opdragen zodanige opdracht te geven.

Artikel 16

1. De Waterstaatswet 1900 (Stb. 176) wordt als volgt gewijzigd:
 - a. De artikelen 33 tot en met 36 vervallen, alsmede het boven artikel 33 geplaatste opschrift;
 - b. In artikel 39 wordt in de eerste volzin de zinsnede «Indien Gedeputeerde Staten van een der bevoegdheden, hun in de artikelen 36 en 37 toegekend» gewijzigd in: Indien Gedeputeerde Staten van de hun in artikel 37 toegekende bevoegdheid.
 - c. In artikel 40 wordt in de tweede volzin in de plaats van «de artikelen 36, 37 en 39, eerste lid» gelezen: de artikelen 37 en 39, eerste lid.
 - d. De artikelen 69 tot en met 79 vervallen, alsmede het boven artikel 69 geplaatste opschrift.
 - e. Artikel 80, derde lid vervalt.
 - f. In artikel 81 wordt in de plaats van «de artikelen 82, 83 en 84» gelezen: de artikelen 82 en 84.
 - g. Artikel 83 vervalt.
 - h. In artikel 85, derde lid, wordt de zinsnede «in het geval van artikel 83 voor rekening van het Rijk,» geschrapt.
 - i. Artikel 94 wordt als volgt gewijzigd:

In de aanhef van het eerste lid wordt de zinsnede «in het geval van artikel 83 door het Rijk,» geschrapt.
 - j. In artikel 98 wordt in plaats van de artikelen 100 tot en met 102 gelezen: de artikelen 100 en 102.
 - k. In artikel 100 wordt in de plaats van «de artikelen 101 en 102» gelezen: artikel 102.
 - l. Artikel 101 vervalt.
2. De Deltawet wordt als volgt gewijzigd:

In artikel 9, eerste lid, wordt in de plaats van «De artikelen 33 tot en met 36 van de Waterstaatswet 1900» gelezen: Artikel 6, tweede tot en met vijfde lid, van de Wet op de Waterkering.

Artikel 17

1. Deze wet treedt in werking op een bij koninklijk besluit te bepalen tijdstip.
2. Deze wet kan worden aangehaald als Wet op de Waterkering.

Lasten en bevelen dat deze in het Staatsblad zal worden geplaatst en dat alle ministeries, autoriteiten, colleges en ambtenaren wie zulks aangaat, aan de nauwkeurige uitvoering de hand zullen houden.

Gegeven

De Minister van Verkeer en Waterstaat,

BIJLAGE I ALS BEDOELD IN ARTIKEL 1

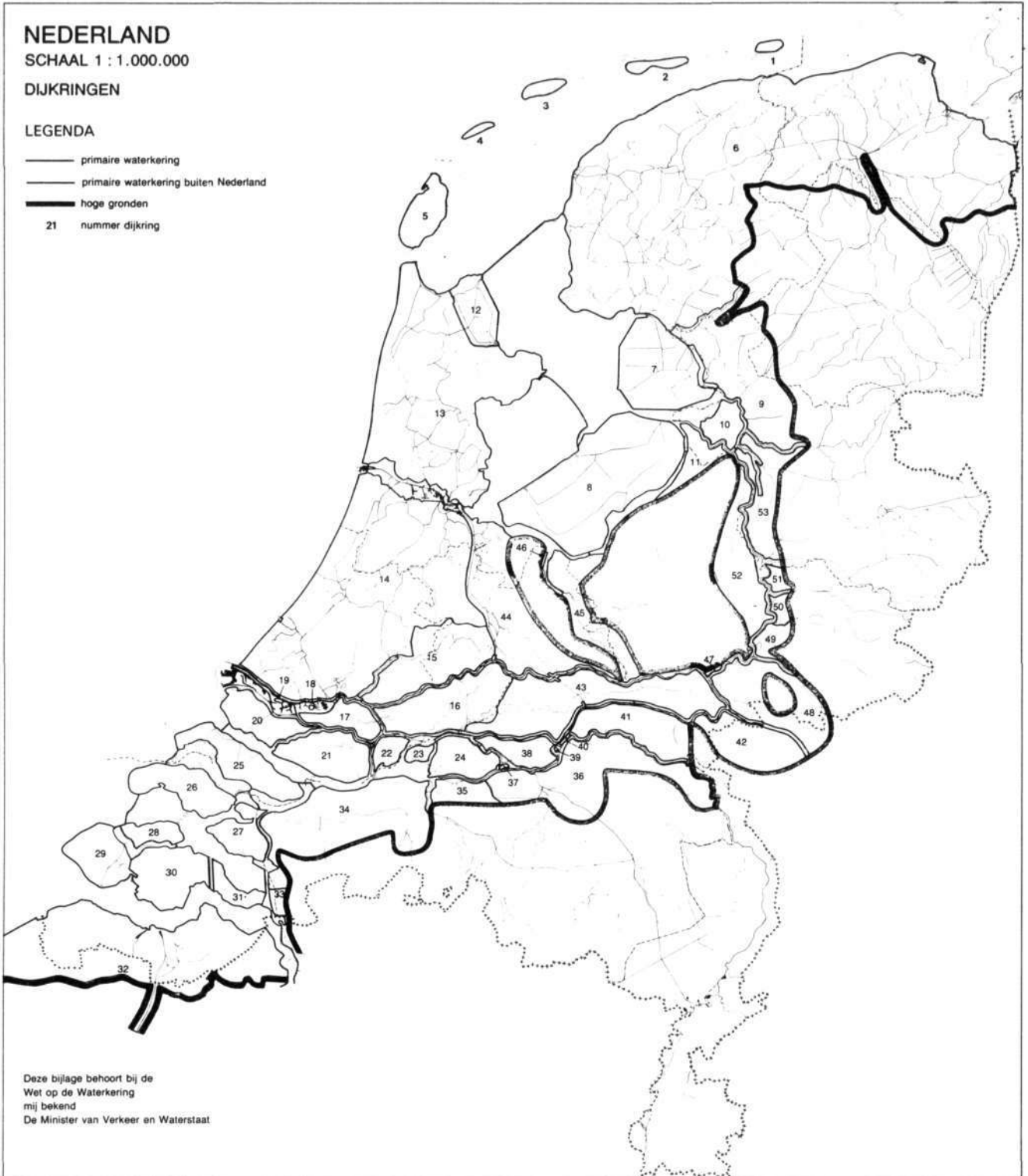
NEDERLAND

SCHAAL 1 : 1.000.000

DIJKRINGEN

LEGENDA

- primaire waterkering
- primaire waterkering buiten Nederland
- hoge gronden
- 21 nummer dijkkring

Deze bijlage behoort bij de
Wet op de Waterkering
mij bekend
De Minister van Verkeer en Waterstaat

BIJLAGE II ALS BEDOELD IN ARTIKEL 3

Dijkringen en veiligheidsnormen

Dijkkring volgens bij de wet behorende bijlage I	Overschrijdingskans, als bedoeld in artikel 3, eerste lid, van de wet
Nummer	Gemiddeld per jaar
1.	1/2000
2.	1/2000
3.	1/2000
4.	1/2000
5.	1/4000
6.	1/4000
7.	1/4000
8.	1/4000
9.	1/2000
10.	1/2000
11.	1/2000
12.	1/4000
13.	1/10000
14.	1/10000
15.	1/4000
16.	1/4000
17.	1/10000
18.	1/10000
19.	1/10000
20.	1/4000
21.	1/4000
22.	1/4000
23.	1/3000
24.	1/3000
25.	1/4000
26.	1/4000
27.	1/4000
28.	1/4000
29.	1/4000
30.	1/4000
31.	1/4000
32.	1/4000
33.	1/4000
34.	1/4000
35.	1/3000
36.	1/1250
37.	1/1250
38.	1/1250
39.	1/1250
40.	1/1250
41.	1/1250
42.	1/1250
43.	1/1250
44.	1/1250
45.	1/1250
46.	1/1250
47.	1/1250
48.	1/1250
49.	1/1250
50.	1/1250
51.	1/1250
52.	1/1250
53.	1/1250

Stb. 19.,

Mij bekend,

De Minister van Verkeer en Waterstaat